

วารสารออนไลน์ “เกษตรบอกข่าว”

ฉบับที่ 29 วันที่ 27 กันยายน 2564

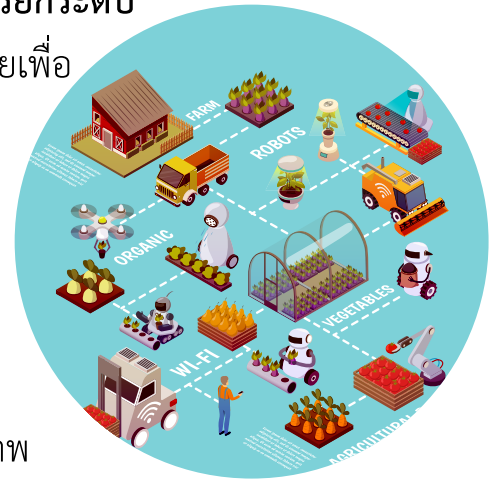
โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการช่วยเหลือเยียวยาบรรเทาผลกระทบของพี่น้องเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) โดยมีการดำเนินงานในระยะสั้น เช่น “โครงการแบ่งปันน้ำใจ เกษตรไทยสู้ภัยโควิด-19” และแคมเปญ “เกษตรกรแฮปปี้” ช่วยกระจายผลผลิตมังคุด เงาะ ลองกอง ลำไย ให้กับเกษตรกรชาวสวนผลไม้

สำหรับการดำเนินงานในระยะยาวมีโครงการสำคัญ คือ “โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด” ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อ

เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมเป็นการดำเนินงานที่มีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รมีผู้จัดการแปลงเป็นผู้บริหารจัดการพื้นที่ในทุกกิจกรรมตลอด supply chain ซึ่งระบบนี้ทำให้เกษตรกรต้องมีการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน และมีการเชื่อมโยงตลาดต่างๆ เพื่อให้สามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ

การผลิต และทำให้ผลผลิตที่ได้มีตลาดรองรับที่แน่นอน เช่น ตลาด Modern trade ส่งผลให้เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงด้านราคา ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอนและมีความมั่นคงในอาชีพเกษตรมากขึ้น ซึ่งแนวทางของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย “ตลาดนำการผลิต” ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรสามารถแข่งขันได้ โดยเน้นการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน มีระบบการบริหารจัดการแปลงที่ดี และมีการจัดการด้านการตลาด พร้อมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาด

โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

ปัจจุบันมีแปลงใหญ่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,381 แปลง แบ่งเป็น

กรมส่งเสริมการเกษตร 1,065 แปลง

กรมประมง 29 แปลง

กรมการข้าว 2,029 แปลง

การยางแห่งประเทศไทย 134 แปลง

กรมปศุสัตว์ 109 แปลง

กรมหม่อนไหม 15 แปลง

ขณะนี้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการระดับจังหวัดและดำเนินการจัดทำ MOU กับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของสินค้าแปลงใหญ่แล้ว 3,379 แปลง คิดเป็น 99.94 %

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานที่ประสบความสำเร็จ สร้างแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ได้เรียนรู้และนำไปปรับปรุง พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถการผลิตทางการเกษตรของตนเองหรือกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงจัดประกวดแปลงใหญ่ ดีเด่นขึ้น โดยปี 2564 มีเกษตรกรแปลงใหญ่ดีเด่นที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 6 แปลง ได้แก่

- แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หมู่ 2 ตำบลเขารวก อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
- แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 4, 6, 7 ตำบลไร่มะขาม หมู่ 5 ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
- แปลงใหญ่พืชผัก หมู่ 7 ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
- แปลงใหญ่กลุ่มเลี้ยงปลานิลบ้านวังม่วง ตำบลธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
- แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน (นิคมสหกรณ์พนม) ตำบลพนม อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- แปลงใหญ่ลำไย ตำบลริมปิง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

โครงการพัฒนารูปแบบบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service)

จากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ประเทศผู้ผลิตปุ๋ยรายใหญ่ เช่น จีน สหรัฐอเมริกา ใช้ปุ๋ยเคมีภายในประเทศมากขึ้นจึงส่งออกน้อยลงส่งผลกระทบต่อทำให้ราคาปุ๋ยเคมีในท้องตลาดปรับตัวสูงขึ้นซึ่งกระทบต่อต้นทุนของเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมส่งเสริมการเกษตรจึงจัดทำโครงการพัฒนารูปแบบบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service)” ขึ้น ภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมดำเนินงานผ่านศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) เป็นโครงการที่เน้นให้เกษตรกรมีความรู้ที่ถูกต้องด้านการจัดการดินและปุ๋ยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินซึ่งเป็นการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องในปริมาณที่เหมาะสมกับปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินและความต้องการของพืช

ผลการดำเนินงานปัจจุบันมีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน 394 ศูนย์ ในพื้นที่ 63 จังหวัด สมัครเข้าร่วมโครงการโดยแต่ละศูนย์จะได้รับการสนับสนุนชุดตรวจวิเคราะห์ดินแม่ปุ๋ย N P K และ เครื่องผสมปุ๋ย เพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น จัดหาปุ๋ย คุณภาพดีให้แก่สมาชิก ศดปช. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และเกษตรกรทั่วไป และบริการผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งขณะนี้ดำเนินการทุกกิจกรรมแล้วเสร็จครบ 100%

นอกจากนี้ ภายใต้โครงการดังกล่าวมีการจัดทำแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชัน “รู้ดิน รู้ปุ๋ย” เพื่อให้เกษตรกร ทั้งสมาชิกศูนย์และเกษตรกรทั่วไปสามารถใช้ประโยชน์โดยจะมีการให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงดิน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจดินปุ๋ยของศูนย์ เช่น การคำนวณปุ๋ยที่ต้องใช้ตามค่าวิเคราะห์ดิน การให้บริการ ส่งจองปุ๋ย ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจในการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องแม่นยำ ส่งผลให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีลดลงได้ร้อยละ 20 มีต้นทุนลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น ดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน และสามารถลดการพึ่งพาการอุดหนุนจากภาครัฐในอนาคต

การช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ

จากสถานการณ์ฝนตกหนักต่อเนื่องในหลายพื้นที่ อาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันน้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนสไลด์ สร้างความเสียหายให้กับพืชผลผลิตทางการเกษตร โดยเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2564 จากการลงพื้นที่ของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำในพื้นที่จังหวัดสุโขทัยได้มีข้อสั่งการให้สำรวจ

ความเสียหายพื้นที่ทางการเกษตรเพื่อดำเนินการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน รวมถึงให้สำรวจพื้นที่การเกษตรที่คาดว่าจะมีน้ำขัง เพื่อป้องกันการเกิดน้ำเน่าเสีย โดยจะให้กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการปรับปรุงคุณภาพน้ำ นอกจากนี้ได้สั่งการให้กรมชลประทานเร่งระบายน้ำออกอย่างเร่งด่วน

ในส่วนของการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบมีพื้นที่การเกษตรเสียหายนั้นได้เตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกร ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 โดยมีการปรับหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ เช่น

ด้านพืช ไม่เกินครัวเรือนละ 30 ไร่ แบ่งเป็น

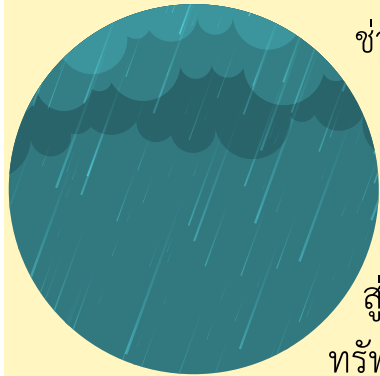
ข้าว ไร่ละ 1,340 บาท

พืชไร่และพืชผัก ไร่ละ 1,980 บาท

ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่นๆ ไร่ละ 4,048 บาท

ซึ่งการจะได้รับความช่วยเหลือนั้นเกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยและมีพื้นที่เสียหายสิ้นเชิงอยู่ในพื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน โดยเกษตรกรสามารถติดต่อสอบถามได้ที่หน่วยงานกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่

สถานการณ์น้ำ และการบริหารจัดการน้ำ

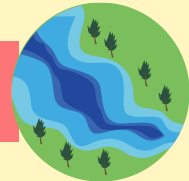
ช่วงนี้เป็นช่วงปลายฤดูฝนมีร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ทำให้เกิดฝนตกและส่งผลต่อพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เช่น จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา ซึ่งหลักการในการบริหารจัดการน้ำ คือ ต้นน้ำ-เก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง กลางน้ำ-ชะลอการไหลของน้ำ และปลายน้ำ-เร่งระบายน้ำลงสู่ทะเล โดย กรม. มีมติเห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝนปี 2564 ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอซึ่งประกอบด้วย 10 มาตรการ ได้แก่

1

คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง

2

บริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำ เพื่อรองรับน้ำหลาก

3

ทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์การบริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำขนาดใหญ่-กลาง เพื่อนระบายน้ำ

4

ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารชลศาสตร์/ระบบระบายน้ำ สถานีโทรมาตรให้พร้อมใช้งาน

5

ปรับปรุง แก้ไข สิ่งกีดขวางทางน้ำ

6

ขุดลอกคลองและกำจัดผักตบชวา

7

เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และฝนน้อยกว่าค่าปกติ

8

เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ

สถานการณ์น้ำ และการบริหารจัดการน้ำ

9

สร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์

10

ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย

ในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการจัดทำแผนการดำเนินการ ได้แก่

- แผนการเตรียมความพร้อม การป้องกันและลดผลกระทบ
- แผนการเผชิญเหตุ
- แผนการฟื้นฟู

โดยบูรณาการความร่วมมือของทุกหน่วยงานในสังกัดเตรียมพร้อมการให้ความช่วยเหลือเยียวยารวมถึงการเตรียมพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เวชภัณฑ์ต่างๆ ให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ขอให้ทุกท่านติดตามสภาพอากาศ และสถานการณ์น้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ รวมถึงกรมชลประทาน

สามารถติดตามรายการ

“เกษตรบอกข่าว”

ได้เป็นประจำ ทุกวันจันทร์ เวลา **09.00** น.

ทาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2564

[illegible]

1 ปี ผลการดำเนินงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ 2564

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดเผยแพร่
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแก่เกษตรกร
125,388 ราย
ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
- ด้านเกษตร 37,786 ราย
- ด้านข้าว 29,063 ราย
- ด้านปศุสัตว์ 12,515 ราย
- ช่วยเหลือด้านหนี้สิน
- ขุดเซยดอกเบี้ยเงินกู้ ลดภาระดอกเบี้ยและต้นทุน
ให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร 362,933 ราย
- ส่งเสริมความรู้ผ่าน ศพท.
- ส่งเสริมเทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการเกษตรและพัฒนา
อาชีพ สู่ Smart Farmer
- ศพท. 882 ศูนย์ ศูนย์เครือข่าย 8,210
ศูนย์เกษตรกร 29,594 ราย